

Nr 55

Skatteutskottets betänkande i anledning av motioner angående resultatutjämning vid beskattningen m. m.**Motionerna**

I detta betänkande behandlas

motionen 1971:235 av herr Josefson i Arrie m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om företagsbeskattningen i fråga om införande av rätt till öppen resultatutjämning genom en kontometod, i enlighet med vad som anförts i motionen;

motionen 1971:305 av herr Ericsson i Ätvidaberg m. fl. (fp, c) vari hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning och förslag om införande av generellt kontosystem (investeringskonto) vid beskattningen i enlighet med vad i motionen anförts;

motionen 1971:316 av herr Johansson i Skärstad m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning av frågan om inkomstutjämning för konstnärer;

motionen 1971:615 av herr Magnusson i Borås m. fl. (m, c, fp) vari hemställs att riksdagen

1. antar

a. Förslag till

Förordning angående ändring i förordningen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst.

Härigenom förordnas, att 2, 8 och 9 §§ förordningen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst skall erhålla följande ändrade lydelse.

2 §

Med förlust - - - samma år.

Förlustavdrag må medgivas allenast om skattskyldig under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren varit jämlikt 22 § 1 mom. första stycket vid 1) taxeringsförordningen skyldig avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst eller om skattskyldigs bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under något av

nämnda är uppgått till sådant belopp att han jämlikt bestämmelserna vid 2) eller 3) nämnda stycke varit skyldig avlämna deklaration som nyss sagts. Vid bedömande av fråga om rätt till förlustavdrag föreligger skall beträffande äkta makar och oskift dödsbo tillika iakttagas vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas. För rätt till förlustavdrag erfordras härutöver att deklaration för förluståret avgivits under vederbörligt taxeringsår.

Till förlustavdrag — — — vederbörligt taxeringsår.

Rätten till — — — 1 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna)

8 §

Om aktierna i aktiebolag eller andelarna i ekonomisk förening vid ingången av förluståret eller utgången av det beskattningsår, för vilket taxering skall ske, till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt — direkt eller genom förmedling av juridisk person — innehades av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, må vid sagda taxering förlustavdrag ej medgivas med mindre samtliga eller så gott som samtliga aktier eller andelar vid nämnda båda tillfällen ägdes eller på angivet sätt innehades av samma fysiska person eller personer samt under förutsättning tillika, å fråga är om två eller flera aktie- eller andelsägare, att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktie- eller andelskapitalet vid det ena som vid det andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena be-
tingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan förlustårets ingång innehaft aktier i företaget.

9 §

Har bolag (dotterbolag) genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag upplösts och uppgått i annat bolag (moderbolag), äger moderbolaget samma rätt till förlustavdrag, som — om fusionen ej skett — tillkommit dotterbolaget. Därest aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret eller aktierna i dotterbolaget vid ingången av förluståret till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt innehades — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall vad nyss sagts angående moderbolagets rätt att utnyttja dotterbolagets förlustavdrag gälla endast därest moderbolaget jämväl vid sistnämnda tidpunkt ägde mer än nio tiondelar av aktiekapitalet i dotterbolaget. Ägdes eller innehades på sätt nyss sagts aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall såsom förutsättning för förlustavdragets utnyttjande jämväl gälla, att

denna person eller dessa personer ägde eller innehade samtliga eller så gott som samtliga aktier i moderbolaget jämväl vid ingången av dotterbolagets ifrågavarande förlustår. Är i fall, som sist sagts, fråga om två eller flera aktieägare, kräves ytterligare att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktiekapitalet vid det ena som vid det andra av sistnämnda båda tillfällen. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägarförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan förlustårets ingång innehaft aktier i företaget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972. Äldre bestämmelser gäller dock vid 1972 eller tidigare års taxering och vid eftertaxering för år 1972 eller tidigare år.

b. Förslag till

Förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomsttegring eller inkomstminskning.

Härigenom förordnas som följer.

1 §

Fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse må, under de förutsättningar och på det sätt nedan i nämnda förordning sägs, erhålla utjämning av statlig inkomstskatt i samband med inkomsttegring eller inkomstminskning.

2 §

Uppgår den beskattningsbara inkomsten för i 1 § omförmäld skattskyldig till belopp, som med minst 10 000 kronor överstiger eller understiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret), skall utjämningen av skatten verkställas sålunda att den skatt, som den skattskyldige har att jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt erlägga, nedsättes till sådant belopp, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det ifrågavarande beskattningsåret och för jämförelseåret blir lika stor som summan av den skatt, som han haft att erlägga för nämnda båda år, därest den sammanlagda beskattningsbara inkomsten för dessa år med lika delar belöpt på vartdera av åren.

Vid tillämpningen av bestämmelsen i första stycket skall beräkning av skatt ske efter det procenttal av grundbeloppet för statlig inkomstskatt, som jämlikt 12 § förordningen om statlig inkomstskatt skall tillämpas för slutlig skatt på grund av taxeringen för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna)

3 §

Finnes vid jämförelse som i 2 § sägs mellan de beskattningsbara inkomsterna merinkomsten eller inkomstminskningen uppgå till lägre belopp än 10 000 kronor, skall den statliga inkomstskatten för beskattningsåret eller för jämförelseåret likväl icke utgå med högre belopp, än som skolat beräknas, därest merinkomsten eller inkomstminskningen uppgått till 10 000 kronor.

4 §

Oaktat vad i 2 och 3 §§ staegas, må dock skatteutjämning, som där sägs, ej ske med mindre denna föranleder att skatten beräknas till ett minst 50 kronor lägre belopp än enligt förordningen om statlig inkomstskatt.

5 §

Har skattskyldig avlidit under beskattningsåret, skall med avseende å rätt till skatteutjämning, som i denna förordning avses, oskift dödsbo efter honom äga samma rätt, som eljest skulle hava tillkommit den skattskyldige.

6 §

Ingår i den beskattningsbara inkomsten enligt taxeringen för beskattningsåret ackumulerad inkomst och har av den skattskyldige framställt yrkande om tillämpning av förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst vunnit bifall, må skatteutjämning enligt förevarande förordning ej medgivas för skatt, som i anledning av samma taxering påföres.

Därest i den beskattningsbara inkomsten enligt taxeringen för jämförelseåret ingått ackumulerad inkomst och om i anledning därav särskild skatteberäkning skett enligt förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst, skall vid nu ifrågakvarande skatteutjämning så anses som om den beskattningsbara inkomsten uppgått till det belopp, vilket legat till grund för skatteberäkningen enligt nämnda förordning, respektive som om skatten beräknats å sistnämnda belopp enligt förordningen om statlig inkomstskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

7 §

Rätt till skatteutjämning enligt denna förordning föreligger endast för sådan i 1 § omfördäld skattskyldig, som på grund av vad i 22 § 1 mom. 1)–3) taxeringsförordningen sägs varit skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Tillika skall gälla att deklarationsskyldigheten fullgjorts under iakttagande av de härför i taxeringsförrordningen lämnade föreskrifterna.

8 §

Skattskyldig, som önskar erhålla skatteutjämning enligt denna förrordning, har att därom göra ansökan hos prövningsnämnden i det län, där den skattskyldige skall taxeras till statlig inkomstskatt för inkomsten under beskattningsåret.

Ansökan ingives eller insändes till prövningsnämndens kansli och skall, med undantag för fall varom i 12 § sägs, vara till kansliet inkommen före utgången av april månad efter taxeringsåret.

9 §

Bifalles ansökning, varom i 8 § förmäles, skall länsstyrelsen — därest beslutet icke kan iakttagas vid påföringen av slutlig skatt enligt taxeringen, varom fråga är — meddela förrordnande om avkortning, eller, där restitution skall ske, tillställa den skattskyldige honom tillkommande belopp över postgiro.

Å restituerat belopp utgår icke ränta.

10 §

Kan ansökning om skatteutjämning enligt denna förrordning icke av prövningsnämnd upptagas till avgörande, emedan den skattskyldiges taxering för jämförelseåret icke vunnit laga kraft, skall prövningsnämnden genom särskilt beslut förklara ansökningen vilande. Det ankommer därefter på den skattskyldige att, sedan ifrågavarande taxering vunnit laga kraft, till prövningsnämnden inkomma med framställning om ansökningens upptagande till förnyad behandling. Sådan framställning skall göras inom ett år från det slutligt beslut eller utslag meddelades i taxeringsfrågan.

11 §

Har skatteutjämning enligt denna förrordning skett, men ändras den beskattningsbara inkomst, varå den utjämnade skatten beräknats genom beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller åsättes den skattskyldige genom sådant beslut eller utslag eftertaxering till statlig inkomstskatt så att grunderna för skatteutjämnningen eller förutsättningarna för rätten att komma i åtnjutande därav ändras, skall prövningsnämnden vidtaga den ändring av skatteutjämnningen vartill förhållandena kunna föranleda.

12 §

Föreligga förutsättningar för skatteutjämning enligt denna förordning först efter meddelandet av sådant beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t som i 11 § sägs, eller har den beräknade merinkomsten eller inkomstminskningen ökat till följd av sådant beslut eller utslag, äger den skattskyldige inkomma med ansökning enligt 8 § inom ett år från det ifrågavarande beslut eller utslag meddelades.

Äger skattskyldig enligt 99 § taxeringsförordningen i särskild ordning anföra besvär hos prövningsnämnd, må han tillika inom där angiven tid inkomma med ansökningen enligt 8 §.

13 §

Beträffande underrättelse om beslut av prövningsnämnd enligt denna förordning ävensom beträffande rätt att föra talan över dylikt beslut skola de i taxeringsförordningen givna bestämmelserna i fråga om taxering för inkomst äga motsvarande tillämpning; dock att besvär över prövningsnämnds beslut att förklara ansökningen vilande enligt 10 § icke må föras.

14 §

Konungen äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Anvisningar

till 2 §

Till ledning för skatteberäkningen anföres följande *exempel*:

Beskattningsbar inkomst för jämförelseåret	10 000
Beskattningsbar inkomst för beskattningsåret	20 100

Sammanlagd beskattningsbar inkomst kronor 30 100

Efter utjämning fördelad beskattningsbar inkomst (delbeloppen avjämnas till närmaste hundratal kronor så att summan av delbeloppen motsvarar den sammanlagda beskattningsbara inkomsten):

för jämförelseåret	15 000
för beskattningsåret	15 100

Kronor 30 100

Skatt å fördelad inkomst enligt grunderna vid taxeringen för det beskattningsår varunder merinkomst uppkommit antages utgöra:

å 15 000 kronor	1 800
å 15 100 kronor	1 820
	Kronor 3 620
 Avgår skatt å 10 000 kronor enligt samma grunder	 1 000
<i>Skatt att erlägga enligt taxering för beskattningsåret</i>	<i>Kronor 2 620</i>

Det anmärkes, att – för att skatteutjämning enligt denna förordning för den i exemplet avsedde skattskyldige må äga rum jämväl vid taxering för nästföljande år – den beskattningsbara inkomsten enligt sistnämnda års taxering skall uppgå till lägst 30 100 kronor, dvs. med minst 10 000 kronor överstiga den tidigare beskattningsbara inkomsten, 20 100 kronor.

till 6 §

Innebörden av 6 § andra stycket belyses av följande exempel.

En skattskyldigs beskattningsbara inkomst enligt taxeringen för jämförelseåret har uppgått till 40 000 kronor. I inkomsten under jämförelseåret har emellertid ingått ackumulerad inkomst till belopp av 30 000 kronor, hänförlig till jämförelseåret och ytterligare två år. Skatteberäkning för ackumulerad inkomst har skett. Vid tillämpningen av förevarande förordning anses den skattskyldiges beskattningsbara inkomst för jämförelseåret ha utgjort 20 000 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972. Förordningen äger inte tillämpning med avseende på skatteberäkning i anledning av 1972 års eller tidigare års taxering eller på föranledande av eftertaxering för år 1972 eller tidigare år.

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t begär skyndsamt utredning om möjligheterna till en fullständig resultatutjämning, varvid i första hand prövas frågan om resultatutjämning genom den s. k. kontometoden, och att förslag i detta syfte snarast föreläggas riksdagen.

Gällande bestämmelser

Förlustutjämning

Genom förordningen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst infördes i skattelagstiftningen rätt till förlustutjämning. Enligt förordningen får en skattskyldig, om hans verksamhet ett år

lämnat underskott som inte kan skattemässigt avräknas mot överskott av annan förvärvskälla samma år, utnyttja underskottet såsom förlustavdrag senare. Detta kan ske när som helst vid taxering för de följande sex åren. Som förlust räknas inte endast underskott i egentlig mening utan även andra allmänna avdrag, som skattemässigt inte kunnat utnyttjas. Det krävs för att förlustavdrag skall medges att förlusten uppkommit under ett år, då den skattskyldige varit skyldig deklarerat, samt att deklara- tions- skyldigheten också fullgjorts. Uppgår förlusten under förluståret inte till 1 000 kronor, får densamma inte utnyttjas som förlustavdrag. Förlust- avdragets belopp fastställs ej förrän yrkande om dess utnyttjande vid senare taxering framställts av den skattskyldige.

Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening övergår i andra händer genom att aktierna i bolaget eller andelarna i föreningen byter ägare, påverkar detta i princip inte aktiebolagets eller den ekonomiska för- eningens rätt till utjämning av förluster, som uppkommit före överlåtel- sen i fråga, mot vinster efter densamma, eftersom rättigheten tillkommer den juridiska personen som sådan. Emellertid har i förordningen intagits vissa särbestämmelser i syfte att förhindra missbruk. Dessa regler tar främst sikte på fåmans(familje)bolag och avser att förhindra att företag utan andra "värden" än en skattemässig rätt till förlustavdrag — börjar gå i handeln. För att fåmansbolag skall erhålla rätt till förlustutjämning förutsätts, att ägareförhållandena i bolaget i det väsentliga är desamma vid förlusttillfället och då förlusten skall utnyttjas. Detta krav är enligt förordningen uppfyllt om aktierna i bolaget eller andelarna i föreningen då avdraget yrkas — direkt eller indirekt — helt eller så gott som helt ägs av samma personer, som ägde aktierna eller andelarna när förlusten uppkom, eller av någon eller några som på grund av arv, testamente eller bodelning trätt i nämnda personers ställe. Liknande inskränkning gäller för det fall, då efter fusion moderbolag skall utnyttja förlust, som dotterbolaget haft före fusionen.

Progressionsutjämning

1957 års skatteutredning, vars förslag låg till grund för lagstiftningen om förlustutjämning, föreslog också i sitt betänkande (SOU 1958:35) rätt till utjämning av statlig inkomstskatt på merinkomst i vissa fall. Förslaget ledde i denna del inte till lagstiftning.

Sammanfattningsvis innebar utredningens förslag till progressions- utjämning följande.

Fysisk person ägde påkalla progressionsutjämning, om den beskatt- ningsbara inkomsten med minst 12 000 kronor översteg nästföregående års motsvarande inkomst. En jämförelse skulle sålunda göras allenast mellan två på varandra följande år.

Förelåg förutsättningar för utjämning, skedde denna så att skatten för det andra året, då inkomstökning förelåg, i erforderlig omfattning jämkades nedåt.

Uppgick inkomstökningen till ett något lägre belopp än det föreskrivna minimibeloppet 12 000 kronor, skulle det kunna inträffa att en lägre inkomst gav en högre skatt. Då en sådan konsekvens enligt utredningen måste förhindras, kunde enligt förslaget skatteomräkning jämväl i detta fall ske, nämligen som om inkomstökningen likväl uppgått till minimibeloppet 12 000 kronor.

Om progressionsutjämningen ej gav större effekt än en skattereduktion understigande 50 kronor, förföll rätten till utjämning.

Beträffande äkta makar föreslogs regler av innebörd att hänsyn togs till sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster. Detta medförde bl. a. en viss skattelindring första året för nygifta, som ingick äktenskap i samband med att en av makarna fick ökad inkomst eller båda började förvärvsarbета.

En förutsättning för skatteutjämning var att den skattskyldige även under jämförelseåret haft sådan inkomst att han varit deklarations-skyldig.

Allmän öppen resultatutjämning

Svensk skattelagstiftning medger inte möjlighet till allmän öppen resultatutjämning mellan olika beskattningsår. Frågan om en öppen resultatutjämning med tillämpning av en kontometod prövades av 1957 års skatteutredning men avvisades under hänvisning främst till de stats- och kommunfinansiella verkningar en sådan anordning — åtminstone på kortare sikt — skulle medföra. Utredningen underströk även den begränsning i kontometoden, som ligger däri att den endast kan bli av värde för den, som från början har så goda vinstförhållanden att han äger möjlighet att göra de för framtida utjämning erforderliga avsättningarna — och också gör dem. Även andra skäl talade enligt utredningens mening mot införande av en kontometod. Det var sålunda förenat med avsevärda svårigheter att finna en rationell grund för såväl maximeringen av den årliga avsättningen som den sammanlagda storleken av de avsatta beloppen. Vidare måste kontometoden antas ge upphov till ett så stort antal konton, att därigenom myndigheternas kontrollmöjligheter i hög grad försvärades.

Frågans tidigare behandling

De yrkanden i motionen 1971:615 som avser ändringar i förordningen om rätt till förlustutjämning och genomförande av en rätt till progressionsutjämning har behandlats av riksdagen årligen alltsedan förlustutjämningsförordningen antogs år 1960. Bevillningsutskottet har vid sin prövning av motsvarande yrkanden ansett att bestämmelserna om förlustutjämning av främst kontrolltekniska skäl bör bibehållas i sin nuvarande utformning. Utskottet har vidare ansett skäl inte föreligga att genomföra en rätt till progressionsutjämning med hänvisning till att redan gällande bestämmelser kan anses undanröja de mest iögonenfallande verkningarna

av progressionen vid den statliga inkomstbeskattningen. Utskottet har därvid pekat bl. a. på bestämmelserna om förlustutjämning, om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst och om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto.

Även yrkanden om en allmän öppen resultatutjämning har prövats av bevillningsutskottet varje år sedan 1960. Utskottet har därvid uttalat bl. a. att frågan om ett system med skattefria kontoavsättningar är så central för det svenska skattesystemet i dess helhet att den inte kan avgöras utan en noggrann omprövning av gällande regler för inventarieavskrivning och varulagervärdering och de möjligheter i övrigt till skattemässig konsolidering och resultatutjämning som skattereglerna nu erbjuder.

I fråga om företagsbeskattningen har utskottet i olika sammanhang framhållit att de bestämmelser som nu finns i angivna hänseende måste anses fullt tillfredsställande.

Införandet av rätt till resultatutjämning inom vissa verksamhetsområden eller för vissa yrkeskategorier har utskottet ansett strida mot grundläggande principer i beskattningen och utskottet har -- vad särskilt angår frågan om inkomstutjämning för konstnärer -- uttalat att dessa enligt bestämmelserna i förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst i allmänhet torde kunna få skatten på sin inkomst av konstnärlig verksamhet fördelad på det antal år till vilka inkomsten hänförs sig.

Utskottet

De förevarande motionerna tar samtliga upp frågor rörande resultatutjämning vid beskattningen. Motionärerna i motionen 1971:615 yrkar vissa ändringar i förordningen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst. De vill också att riksdagen, med vissa ändringar, antar det förslag till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt som 1958 framlades av 1957 års skatteutredning (SOU 1958:35). I denna motion liksom i motionen 1971:235 yrkas utredning om möjligheterna att införa en fullständig resultatutjämning genom en kontometod. Även övriga i detta betänkande behandlade motioner innehåller yrkanden om en öppen resultatutjämning. Motionärerna i motionen 1971:305 anser att ett generellt kontosystem bör införas vid beskattningen, medan motionen 1971:316 innehåller yrkande om inkomstutjämning för konstnärer.

Av den inledningsvis lämnade redogörelsen framgår att de i motionerna aktualiserade frågorna tidigare varit föremål för riksdagens prövning åtskilliga gånger. De skäl av kontrollteknisk och annan art som bevillningsutskottet därvid åberopat mot ett bifall till de i motionerna framställda yrkandena äger enligt skatteutskottets mening alltså giltighet.

Den svenska skattelagstiftningen bygger i huvudsak på principen om beskattningsärets slutenhet, innebärande att vad som för ett visst beskatt-

ningsår skall göras till föremål för beskattning är under året influtna intäkter med avdrag för på samma år belöpande omkostnader. Från denna princip har avsteg gjorts bl. a. genom skogskontolagstiftningen och genom reglerna om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

Vad som enligt berörda bestämmelser görs till föremål för inkomstutjämning är intäkter som i princip är hänförliga till mer än ett beskattningsår. Yrkandet i de förevarande motionerna syftar emellertid till en generell möjlighet att utjämna inkomster som belöper på ett enda beskattningsår.

Såvitt skatteutskottet kan bedöma erbjuder redan gällande beskattningsregler tillräckliga möjligheter att genom vinstreglerande dispositioner av skilda slag åstadkomma en faktisk utjämning mellan olika år av skattemässiga vinster och förluster. Skatteutskottet anser sig därför böra avstyrka bifall till motionerna.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår

1. motionen 1971:235

2. motionen 1971:305

3. motionen 1971:316

4. motionen 1971:615.

Stockholm den 13 oktober 1971

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), Kristenson (s), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Nilsson i Trobro (m), Wikner (s), Sundkvist (c), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Hörberg (fp), Björk i Gävle (c) och fru Normark (s).

Reservationer

1. *beträffande ändringar i förordningen om förlustutjämning*

av herrar Magnusson i Borås (m), Larsson i Umeå (fp), Nilsson i Trobro (m), Sundkvist (c), Hörberg (fp) och Björk i Gävle (c) vilka – med åberopande av innehållet i motionen 1971:615 – ansett att utskottet under punkten 4 bort hemställa

”att riksdagen med bifall till motionen 1971:615 i denna del antar det vid motionen fogade förslaget till lag om ändring i förordningen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst”;

2. *beträffande progressionsutjämning*

av herrar Magnusson i Borås (m), Larsson i Umeå (fp), Nilsson i Trobro (m), Sundkvist (c) och Hörberg (fp) vilka – med åberopande av innehållet i motionen 1971:615 – ansett att utskottet under punkten 4 bort hemställa

”att riksdagen med bifall till motionen 1971:615 i denna del antar det vid motionen fogade förslaget till förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning”;

3. *beträffande allmän öppen resultatutjämning*

av herrar Magnusson i Borås (m), Larsson i Umeå (fp), Nilsson i Trobro (m), Sundkvist (c), Olof Johansson i Stockholm (c), Hörberg (fp) och Björk i Gävle (c) vilka

dels anfört följande:

”Beskattningsreglerna innehåller ett flertal bestämmelser om undantag från principen om beskattningsårets slutenhet. Enligt förordningen om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst kan man få progressionen på en inkomst hänförlig till minst två beskattningsår utjämnad så snart den ackumulerade inkomsten uppgår till 5 000 kr. och utgör minst en femtedel av den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten. Även skogskontolagstiftningen innehåller regler som möjliggör en utjämning av inkomster mellan olika år.

Enligt vår uppfattning är det inte minst i ett läge, då skatteprogressionen skärpts högst avsevärt även för skattskyldiga med mindre inkomster, av flera skäl angeläget att pröva möjligheterna att i skattelagstiftningen införa en generell rätt till öppen resultatutjämning mellan olika beskattningsår. Vi förordar därför en utredning i ämnet. Denna kan lämpligen ske inom ramen för företagsskatteberedningen.”

dels ansett att utskottet under punkterna 1–4 bort hemställa

”att riksdagen med anledning av följande motioner, nämligen

1. 1971:235
2. 1971:305
3. 1971:316
4. 1971:615

i skrivelse till Kungl. Maj:t begär skyndsamt utredning i syfte att genomföra en allmän öppen resultatutjämning genom en kontometod”.

Särskilt yttrande

av herrar Olof Johansson i Stockholm (c) och Björk i Gävle (c), vilka anfört följande:

”Principen om beskattningsårets slutenhet bör vara grundläggande och avsteg från denna princip göras endast då särskilda skäl föreligger, som t. ex. i gällande lagstiftning om skogskonto och om beräkning av statlig

inkomstskatt för ackumulerad inkomst. Enligt vår uppfattning kan bättre möjligheter till utjämning också motiveras för företag i vissa fall. Detta är särskilt angeläget för de företag som inte har möjlighet att utnyttja avsättning till investeringsfonder eller andra vinstreglerande dispositioner. Progressionsutjämning i dessa fall kan enligt vår mening bäst tillgodoses genom användning av s. k. kontometod enligt motionerna 1971:235 och 1971:305.”

